

SERBEST BÖLGELERDE ÇALIŞACAK YABANCILARIN ÇALIŞMA İZİNLERİNE DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, serbest bölgelerde çalışacak yabancıların çalışma izinlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, serbest bölgelerde çalışma izni alma yükümlülüğü bulunan yabancıları ve yabancı çalıştıran veya çalıştırmak üzere başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
- Çalışma izni: Bakanlıkça resmi bir belge şeklinde düzenlenen ve geçerlilik süresi içinde yabancıya Türkiye’de çalışma ve ikamet hakkı veren izni,
- Kanun: 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununu,
- KEP hesabı: 25/8/2011 tarihli ve 28036 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince yetkilendirilmiş kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısından alınmış kayıtlı elektronik posta adresini,
- Kullanıcı: Serbest bölgede faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi,
- Serbest bölge: 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa göre Bakanlar Kurulu Kararı ile yeri ve sınırları belirlenen serbest bölgeyi,
- Sistem: Bakanlık Yabancı Başvuru, Değerlendirme ve İzleme Sistemini,
- Türk dış temsilciliği: Türkiye Cumhuriyeti büyükelçilikleri veya konsolosluklarını,
- Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi,
- Yabancı kimlik numarası: 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu uyarınca yabancılara verilen kimlik numarasını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Çalışma İzni Verilmesindeki Usul ve Esaslar

Çalışma izni alma yükümlülüğü

MADDE 5 – (1) Serbest bölgelerde çalışacak yabancılar için çalışma izni alınması zorunludur.

Yurt içinden çalışma izni başvurusu

MADDE 6 –(1) Türkiye’de yasal olarak bulunan yabancıların serbest bölgede çalışmak üzere çalışma izni başvurusu ve süre uzatma başvurusu kullanıcı tarafından ilgili serbest bölge müdürlüğüne yapılır.

(2) Serbest bölge müdürlüğü aracılığıyla yapılacak başvurularda, yabancıların Türkiye’de yasal olarak bulunduğu tespiti ilgili serbest bölge müdürlüğüne yapılır.

(3) Başvuruya ilişkin bilgi ve belgeler serbest bölge müdürlüğü tarafından sisteme girilir. Başvuruda, yabancıya ait yabancı kimlik numarası ile KEP hesabının ve kullanıcının KEP hesabının bulunması zorunludur.

(4) Serbest bölge müdürlüğü başvuruyu değerlendirilmek üzere Ekonomi Bakanlığına iletir.

Türk dış temsilciliklerine yapılan çalışma izni başvurusu

MADDE 7 –(1) Serbest bölgede çalışacak yabancı, vatandaşı olduğu veya yasal olarak bulunduğu ülkedeki Türk dış temsilciliğine de çalışma izni başvurusu yapabilir.

(2) Türk dış temsilciliği aracılığıyla yapılan başvuruya ilişkin bilgi ve belgeler, Türk dış temsilciliğince elektronik ortamda Bakanlığa iletir.

(3) Türk dış temsilciliğine sunulan bilgi ve belgelerin birer örneği, başvurunun Türk dış temsilciliğine yapıldığını belirten bir dilekçe ile birlikte, kullanıcı tarafından ilgili serbest bölge müdürlüğüne iletir. Dilekçede Türk dış temsilciliği tarafından yabancıya verilen referans numarasının bulunması zorunludur.

(4) Başvuruya ilişkin bilgi ve belgeler serbest bölge müdürlüğü tarafından sisteme girilir.

(5) Serbest bölge müdürlüğü başvuruyu değerlendirilmek üzere Ekonomi Bakanlığına iletir.

(6) Bu madde kapsamında yapılan başvurularda, yabancı kimlik numarası, kullanıcı tarafından yapılan başvurunun Ekonomi Bakanlığınca olumlu değerlendirilmesi kaydıyla Bakanlıkça alınır. Yabancıların KEP hesabı, yabancıların serbest bölgede çalışmaya başladığı tarihi takip eden 15 gün içinde kullanıcı tarafından ilgili serbest bölge müdürlüğüne bildirilir ve serbest bölge müdürlüğüne sisteme girilir.

Başvuru belgeleri

MADDE 8 – (1) Başvuruda sisteme girilmesi gereken bilgiler ile yüklenilmesi gereken belgeler Bakanlık ve Ekonomi Bakanlığının internet sayfalarında duyurulur.

(2) Başvuru belgeleri arasında geçerlilik süresi altmış günden daha uzun pasaport veya pasaport yerine geçen belgenin bulunması zorunludur. İçişleri veya Dışişleri Bakanlığının uygun görüşü bulunması durumu hariç, geçerlilik süresi altmış günden daha kısa pasaport veya pasaport yerine geçen belge ile yapılan başvuru serbest bölge müdürlüğüne kullanıcıya iade edilir.

(3) Başvurular için Bakanlıkça ayrıca kağıt ortamında bilgi veya belge talep edilmemesi esastır. Ancak, Bakanlık her bir belgenin kağıt ortamında aslının ibraz edilmesini ya da ilgisine göre Türk dış temsilciliği, yabancıların uyruğunda bulunduğu ülkenin ülkemizde bulunan temsilciliği, ilgili ulusal veya yabancı kurum ve kuruluşlar veya noter tarafından tasdik edilmiş bir örneğinin ibraz edilmesini ya da bir yeminli tercüman tarafından ilgili belgenin yeniden tercüme edilmesini isteyebilir. Sahte veya yanıltıcı bilgi ve belgelerin ibraz edildiğinin tespiti halinde durum adli makamlara bildirilir.

Çalışma izni başvurusunun değerlendirilmesi

MADDE 9 – (1) Ekonomi Bakanlığının bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla belirleyeceği değerlendirme kriterlerini esas alarak kullanıcıya ve yabancıya ilişkin bilgi ve belgeler üzerinden başvuruyu değerlendirir ve değerlendirme

sonucunu sistem üzerinden Bakanlığa iletir.

(2) Kullanıcının istihdam edeceği yabancının yönetici olarak görev yapacak olması veya nitelikli personel olması zorunludur. Ancak, uluslararası koruma başvuru sahibi, şartlı mülteci ve geçici koruma kapsamındaki yabancıların çalışma izni başvuruları ve bu başvuruların Bakanlıkça değerlendirilmesi bakımından ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(3) Türk dış temsilciliği aracılığıyla yapılan başvurular Ekonomi Bakanlığınca sistem üzerinden Bakanlığa intikal ettirilecek başvuru bilgileriyle birleştirilerek değerlendirilir.

(4) Bakanlık, 6458 sayılı Kanunun 7 nci, 15 inci ve 54 üncü maddeleri kapsamında olduğu İçişleri Bakanlığınca bildirilen yabancılara ilişkin olan; kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından Türkiye’de çalışmasında sakınca görülen yabancılara ilişkin olan; Dışişleri Bakanlığının uygun görüşü olması durumu hariç, Türkiye Cumhuriyeti’nin tanımadığı veya diplomatik ilişkisinin bulunmadığı ülke vatandaşları için yapılan başvuruları reddeder ve durumu Ekonomi Bakanlığına sistem üzerinden bildirir.

(5) Ekonomi Bakanlığınca olumlu değerlendirilen başvurulardan dördüncü fıkra kapsamında olmadığı tespit edilenlere Bakanlıkça çalışma izin belgesi düzenlenir.

Çalışma izni süresi

MADDE 10- (1) Serbest bölgede istihdam edilecek yabancıların çalışma izinleri ilk başvuruda en çok bir yıl süreyle düzenlenir.

(2) Çalışma izni süre uzatma başvurusu, çalışma izni süresinin dolmasına altmış gün kalmasından itibaren ve her durumda çalışma izni süresi dolmadan yapılır. Bu süre dolduktan sonra yapılan uzatma başvuruları reddedilir.

(3) Uzatma başvurusunun olumlu değerlendirilmesi halinde yabancıya, aynı kullanıcıya bağlı olarak çalışması kaydıyla, ilk uzatma başvurusunda en çok iki yıl, sonraki uzatma başvurularında en çok üç yıl süreyle çalışma izni verilir.

(4) Çalışma izni sürelerinin tespitinde kullanıcının faaliyet ruhsatının bitiş tarihi dikkate alınır.

(5) Yabancının pasaport veya pasaport yerine geçen belgelerinin geçerlilik süresinin bir yıldan az olması halinde çalışma izni bu süreden altmış gün daha kısa süreli verilir.

Harç alımı

MADDE 11 –(1) Bakanlıkça adına çalışma izni belgesi düzenlenecek yabancının, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ve 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu hükümleri gereğince ödemesi gereken harç ve değerli kağıt bedelinin tespiti ve tahsili, 3218 sayılı Kanunun vergi ve harç istisnası tanıyan hükümleri doğrultusunda Ekonomi Bakanlığınca sağlanır.

Çalışma izin belgesinin teslimi

MADDE 12 – (1) Bakanlıkça düzenlenen çalışma izin belgesi, ilgili serbest bölge müdürlüğüne gönderilir.

(2) Çalışma izin belgesi, yapılması gereken ödemelerin tahsil edildiğini gösterir belgeler karşılığında, serbest bölge müdürlüğünce kullanıcıya veya yabancıya teslim edilir.

Çalışma izninin geçerliliği ve iptali

MADDE 13 – (1) Çalışma izni, süresinin sona ermesi ile geçerliliğini kaybeder.

(2) Aşağıda belirtilen hallerde çalışma izni Ekonomi Bakanlığınca yapılacak bildirimle istinaden Bakanlıkça iptal edilir:

a) Yabancının veya yabancıyı istihdam eden kullanıcının ilgili serbest bölge müdürlüğü aracılığıyla yapacağı talep,

b) Ekonomi Bakanlığı tarafından serbest bölgeler mevzuatı çerçevesinde resen iptal,

c) Yönetici statüsü bulunmayan kullanıcı ortakları hariç olmak üzere, yabancının çalışma izni başlangıç tarihinden itibaren altı ay içinde serbest bölgeye gelmemesi.

(3) Aşağıda belirtilen hallerde çalışma izni Bakanlıkça doğrudan iptal edilir:

a) İçişleri Bakanlığı veya Dışişleri Bakanlığının uygun görüşünün bulunması hâli hariç, yabancının pasaportunun veya pasaport yerine geçen belgesinin geçerlilik süresinin herhangi bir nedenle sonlandırılması,

b) Kanunda belirtilen hükümlere aykırı olarak çalışıldığının tespiti,

c) Çalışmanın herhangi bir nedenle sona ermesi,

ç) Çalışma izni başvurusunun sahte veya yanıltıcı bilgi ve belgelerle yapıldığının sonradan tespiti,

d) Yabancının; 6458 sayılı Kanunun 7 nci maddesi kapsamında Türkiye’ye girişlerine izin verilmeyecek yabancılar, 15 inci maddesi kapsamında vize verilmeyecek yabancılar ve 54 üncü maddesi kapsamında sınır dışı etme kararı alınacak yabancılar kapsamında olduğunun İçişleri Bakanlığınca bildirilmesi,

e) Yabancının, kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından Türkiye’de çalışmasında sakınca olduğunun ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca bildirilmesi,

f) Yabancının, sağlık sebepleri veya zorunlu kamu hizmeti gibi mücbir sebepler dışında aralıksız olarak altı aydan uzun süre Türkiye dışında kalması.

Sosyal güvenlik yükümlülüğü

MADDE 14- (1) Türkiye’nin taraf olduğu sosyal güvenlik sözleşmeleri hükümleri saklı kalmak üzere, serbest bölgede çalışma izni alan yabancı ile kullanıcı, sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerini kanuni süresi içinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümlerine göre yerine getirir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla her türlü usul ve esaslar Bakanlık ve Ekonomi Bakanlığınca müştereken düzenlenir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 4 (1) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan iş ve işlemlerin sistem üzerinden elektronik ortamda gerçekleştirilmesine ilişkin Ekonomi Bakanlığınca Bakanlık arasında uygun teknik altyapı sağlanıncaya kadar, bilgi ve belge gönderimi ile karşılıklı bildirimde bulunulmasında iletişimi kolaylaştıracak her türlü araç, gereç ve yöntemler kullanılır.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve Ekonomi Bakanı müştereken yürütür.